

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkýň **1/ RNDr. A. S.**, bývajúcej v K., **2/ E. K.**, bývajúcej v K., proti žalovanému **G. M.**, bývajúcemu v K., zastúpeným JUDr. D. P., advokátom v K., **o neplatnosť právneho úkonu a iné**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 12 C 159/2006, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 3. mája 2010 sp.zn. 5 Co 418/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 10. septembra 2009 č.k. 12 C 159/2006-278 určil, že darovacia zmluva uzavretá X. medzi A. M., ako darkyňou a žalovaným G. M., ako obdarovaným, ktorou darkyňa darovala svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti vedenej na LV č. X. kat. úz. J. a to parc. č. X. o výmere X. m², zastavané plochy a nádvoria a na nej dom so súp. č. X. vo veľkosti podielu X. v pomere k celku je neplatná a ďalej určil, že tieto nehnuteľnosti v uvedenom rozsahu patria do dedičstva po poručiteľke A. M., nar. X., zomrelej X., naposledy bytom R.. Zo znaleckého dokazovania vykonaného v rámci súdneho konania mal preukázané, že darkyňa v čase podpisovania darovacej zmluvy trpela na organický psychosyndróm, úzkostnú depresiu, multiinfarktovú demenciu, onkologickú chorobu s následnými metastázami. Okrem toho v tom čase užívala antidepressíva, neuroleptiká a analgetiká, pričom všetky tieto faktory ovplyvňujú schopnosť správne hodnotiť situáciu, plánovať a kontrolovať konanie. Takéto chorobné stavy sú výrazne závažné, narúšajúce integritu osobnosti, porucha je trvalá a výrazne mení spôsobilosť na vykonávanie právnych úkonov. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v súlade so zásadou úspechu priznal žalobkyniam plnú náhradu trov konania, ktorú vo výške 13 128,67 Eur uložil žalovanému zaplatiť na účet ich právnej zástupkyne

a žalovanému uložil tiež povinnosť zaplatiť na účet súdu náhradu trov konania štátu v sume 267,94 Eur.

Na odvolanie žalobkýň aj žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 3. mája 2010 sp.zn. 5 Co 418/2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že ani jeden z odvolacích dôvodov žalobkýň ani žalovaného nebol daný. Uviedol, že z hľadiska zisteného skutkového stavu po oboznámení sa s listinnými dôkazmi a ďalšími dôkazmi a na základe vykonaného znaleckého dokazovania súd prvého stupňa ani nemal inú možnosť ako vyhovieť návrhu. Za správne považoval aj rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa trov konania, keď súd prvého stupňa správne vypočítal základnú sadzbu tarifnej odmeny v súlade s § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., pretože treba určiť trhovú cenu nehnuteľnosti. Trovy konania považoval za vypočítané správne a určenú náhradu trov konania za zákonnú. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil odvolací súd poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., keď podľa názoru súdu je dôvodné v danom prípade použiť ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. voči inak úspešným žalobkyniam, ktorým vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Trovy im nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v príbuzenskom vzťahu účastníkov konania a v dedičskom konaní budú účastníci spolupracovať.

Výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania, napadol žalovaný dovolaním. Uviedol, že rozhodnutím a postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Opodstatnenosť dovolania vyvodzoval predovšetkým z toho, že odvolací súd sa nezaoberal jeho odvolaním v časti týkajúcej sa trov konania. V opačnom prípade by musel postupovať v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. tak, ako to namietal aj v odvolaní, kde poukázal na novelu účinnú od 1. júna 2009, vykonanú vyhláškou č. 209/2009 Z.z., podľa ktorej, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak a/ nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami, b/ klientom je spotrebiteľ a ide o zastupovanie v spore zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo c/ klientom je fyzická osoba a predmet konania sa týka nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie alebo slúži jej na bývanie; to neplatí vo veciach vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. V dôsledku nesprávne určenej tarifnej odmeny bola náhrada trov konania určená o 2 128,51 Eur spolu s DPH v neprospech

žalovaného. Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal, aby dovolací súd napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu a tiež okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyne vo vyjadrení k dovolaniu žiadali dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V danej veci napadol žalovaný odvolaním dva výroky rozsudku súdu prvého stupňa (vo veci samej a o trovách konania). Odvolací súd prvostupňové rozhodnutie (v oboch napadnutých výrokoch) potvrdil. Tá časť potvrdzujúceho výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorá sa týka trov prvostupňového konania, má povahu uznesenia (viď § 167 ods. 1 O.s.p.), i keď je táto časť súčasťou rozsudku odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalovaného smerujúceho proti výroku rozsudku odvolacieho súdu potvrdzujúcemu výrok o trovách prvostupňového konania treba preto posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. sa uvádzajú uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie; v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p., ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia, ak ide (mediiným) o uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania. To znamená, že procesná prípustnosť dovolania žalovaného smerujúceho proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu o náhrade trov prvostupňového konania je v preskúvanom prípade vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p. Vzhľadom na to by dovolanie žalovaného mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa

rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na dovolacie námietky žalovaného sa dovolací súd osobitne zameril na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne vadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napr. oprávnenia zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Súd prvého stupňa rozhodnutie o trovách konania založil na aplikácii § 142 ods. 1 O.s.p., pričom sa riadil zásadou úspechu účastníkov v konaní, keď žalobkyne boli v konaní plne úspešné a pri výpočte náhrady trov vzniknutých na právnej službe vychádzal z vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Z dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu možno vyvodiť, že odvolací súd považoval aplikáciu týchto ustanovení za správnu a v tejto časti odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal tiež na ustanovenie § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. a trovy konania priznané žalobkyniam považoval za „vypočítané správne“ a určenú náhradu trov konania za „zákonnú“.

Dovolacia námietka žalovaného, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k procesnej vade konania zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., sa z rozhodujúceho – obsahového hľadiska netýka procesného postupu súdu (samej procedúry prejednávania veci súdom), ale tej zložky činnosti súdu v občianskom súdnom konaní, pri ktorej na základe priebehu a výsledkov konania volí právnu normu, ktorú bude pri rozhodovaní aplikovať, zvolenú normu aplikuje, bližšie interpretuje a prijíma svoje právne

závery o posudzovanej veci. Žalovaný súdom v dovolaní vytýka, že v danom prípade mali aplikovať ustanovenie § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. júna 2009. Námieta, že súd nesprávne aplikoval určité ustanovenie zákona, alebo že podal jeho nesprávnu interpretáciu, je vo svojej podstate námietkou, že súd svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci. Nesprávne právne posúdenie ale nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorý ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Z dôvodov vyššie uvedených dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že procesnú prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Vzhľadom na to jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p., pretože žalobkyniam v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli (v dovolacom konaní neboli zastúpené advokátom).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.

Za správnosť vyhotovenia :

predsedníčka senátu

Jarmila Uhlířová

